

בית הדין הארצי לעבודה

עע 001424/01		

בבית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 1424/01

1. בנק פולסקא קאסא אופיקי תל-אביב (בנק פאקאו) בע"מ המערערים

2. רידזי תומס

-

המשיב

דוד פלדמן

בפני: הנשיא סטיב אדלר, השופטת נילי ארד, השופט שמואל צור

נציגת עובדים - נירה שמאי, נציג מעבידים - הלל דודאי

בשם המערערים: עו"ד יצחק גולדנצוויג

בשם המשיב: עו"ד אורלי לייבו

פסק דין

הנשיא, סטיב אדלר:1. פתח דבר

בית הדין האזורי בתל-אביב (השופטת הראשית ורדה וירט-ליבנה; עב 300653/98) הורה למערערים להמציא למשיב, מר דוד פלדמן (להלן – פלדמן), את דו"חות הביקורת שערך בנק ישראל בנוגע לפעילות המבוקש 1 (להלן – הבנק), במהלך השנים 1995-1996 (להלן – הדו"חות). זאת, תוך שהוא מתיר למערערים למחוק את שמות הלקוחות הנזכרים בדו"חות. האם נפל פגם בהוראת בית הדין האזורי האמורה? זאת הסוגיה העומדת במוקד הערעור ברשות שבפנינו (בר"ע 1409/01).

2. תמצית הרקע העובדתי והדיוני הצריך לעניין הוא כדלקמן:

א. פלדמן הועסק על ידי הבנק החל מיום 17.3.1996 ועד ליום 21.3.1997. לטענתו, שימש כמנהל עסקים ואחראי על פעילותו העסקית ועל פיתוח עסקים של לקוחות ישראלים בארץ ובח"ל (Managing Director of the Bank).

ב. הצדדים חלוקים בשאלה האם פלדמן פוטר או שמא התפטר. תהא התשובה לכך אשר תהא, בעקבות הפסקת ההתקשרות בין הצדדים הגיש פלדמן, בבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב, ביום 3.3.98, תובענה כספית נגד הבנק שבעיקרה טענתו, כי הבנק הפר את חוזה העבודה שנכרת בינו לבין הבנק, ואשר מכוחו הבטיח הבנק להעסיקו במשך חמש שנים. משהופר החוזה על-ידי הבנק נגרם לפלדמן, לטענתו, נזק ממוני ושאינו ממוני. כמו כן, תבע פלדמן מהבנק תשלום פיצויי פיטורין בתוספת פיצויי הלנה. במאמר מוסגר יצוין, כי בין הבנק לפלדמן מתנהל הליך נוסף בבית המשפט המחוזי בתל-אביב.

ג. ביום 21.6.01, בחלוף שלוש שנים מעת הגשת התובענה, ולאחר שהליך ההוכחות בתיק עבר כברת דרך בלתי מבוטלת, עתר פלדמן לבית הדין קמא בבקשה להורות לבנק לגלות את דו"חות הביקורת שערך בנק ישראל בנוגע לפעילות הבנק במהלך השנים 1995-1996 (להלן – **הבקשה**).

ד. בהחלטתו מיום 23.8.01, נעתר בית הדין קמא לבקשת פלדמן. על החלטה זו הערעור שבפנינו, אשר התנהל על פי סיכומים בכתב.

ה. יצוין, כי בהחלטה מיום 5.11.2001, נעתר בית הדין האזורי לבקשת המערערים לעכב את ביצוע החלטתו, מושא הערעור, עד לאחר מתן פסק הדין בערעור.

3. החלטת בית הדין קמא

בית הדין קמא החליט, כאמור, להיעתר לבקשת פלדמן לגילוי דו"חות בנק ישראל הנוגעים לפעילות הבנק בשנים 1995 - 1996. את החלטתו ביסס בית הדין קמא, בעיקרה, על שני אדנים שהצטרפו זה לזה: **האחד** - שאלת הרלוונטיות של דו"חות הביקורת לתובענה המתבררת בין הצדדים. **השני** - שאלת החיסיון שמוטל, לטענת המערערים, על הדו"חות מכוח דין.

אשר לרלוונטיות של הדו"חות קבע בית הדין קמא, כי השתכנע ש"לאור המחלוקת בין הצדדים בדבר אופן ביצוע העבודה על ידי המבקש וטענתו כי נהג כפי שהיה מקובל לנהוג בבנק, יש רלוונטיות לממצאים המופיעים בדו"חות" והוסיף, כי ההכבדה שתיגרם לניהול ההליך מגילוי הדו"חות, היא נמוכה.

בנוגע לשאלת החיסיון המוטל על הדו"חות קבע בית הדין קמא, כי הדו"חות אינם חוסים תחת חיסיון על פי דין. זאת, אם מכוח הוראת **סעיף 65 לחוק בנק ישראל, התשי"ד - 1954** (להלן – **חוק בנק ישראל**), שבית הדין קמא ביכר לפרשו בצמצום - כחל רק על עובדי בנק ישראל ועל הפועלים בשמם ולא על עובדי הבנק שבפנינו - ואם מכוח הוראת **סעיף 23 לחוק העוולות המסחריות, התשנ"ט - 1999** (להלן – **חוק העוולות המסחריות**). לשיטתו של בית הדין קמא, בסעיף 23 האמור לא נקבע חיסיון, כי אם דרך לשמירת סודות מסחריים ומכל מקום, אין באמור בו כדי לפגוע בשיקול הדעת הנתון לבית הדין בנושא גילוי ראיות כלשהן, אף אם יש בהן משום גילוי סודות מסחריים.

4. טענות המערערים בפנינו

טענות בא-כוח המערערים בפנינו, בסיכומיו ובסיכומי תשובתו לסיכומי המשיב, הן בקליפת אגוז, אלה:

[א] הדו"חות המבוקשים אינם רלוונטיים לעובדות השנויות במחלוקת בתיק, בין היתר, מאחר שהדו"חות מתייחסים לתקופה שקדמה להעסקתו של פלדמן בבנק ועוסקים בחשבונות של לקוחות שלפלדמן לא הייתה כל נגיעה אליהם; הרקע העיקרי לפירוט מעשיו של פלדמן בכתב ההגנה המגיעים, לדעת המערערים, כדי הפרת חובת הנאמנות הינו צירופו המלאכותי לתביעה, לשיטתם של המערערים, של המשיב 2, מנהל הבנק; הדו"חות הינם מסמכים שגורתיים שעורכת המחלקה לפיקוח על הבנקים של בנק ישראל והם משמשים בסיס לדיון בין בנק ישראל לבנק המפוקח במהלכו נקבע גובה ההפרשות לחובות

מסופקים. משכך, המסקנות המופיעות בדו"חות אינן סופיות ובכל מקרה מדובר בעדות שמיעה; המחלוקת בתיק הנה האם הפרו המערערים, שלא בתום לב, הסכם העסקה עם פלדמן לתקופה בת חמש שנים והאם כגורסתם, פלדמן התפטר ולא פוטר. בגילוי הדו"ח אין כדי לסייע בבירור השאלות האמורות.

[ב] מטרתו האמיתית של פלדמן בבקשתו לגילוי הדו"חות הינה ל"דוג" ראיות וזאת, בסמיכות לשלב גילוי הראיות בהליך המתנהל בין הצדדים בבית המשפט המחוזי. בכל מקרה, אין בדו"חות כדי להוסיף על כל מה שמצוי זה מכבר בפני בית הדין.

[ג] על הדו"חות מוטלים חסיונות מכוח הדין על פי: הוראת **סעיף 65(א) לחוק בנק ישראל; סעיף 15 (א) לפקודת הבנקאות, 1941 (להלן – פקודת הבנקאות); סעיף 23 לחוק עוולות מסחריות**. פרשנותו של בית הדין קמא בעניין זה סותרת את הלכת **אזולאי**. התנגדות המערערים לגילוי הדו"חות הינה משיקולים מסחריים וכלכליים בלבד.

5. טענות המשיב בפנינו

המשיב סמך טיעונו על החלטת בית הדין קמא מטעמיה, והוסיף כדלקמן:

[א] העובדה שהחלטת בית הדין קמא, מושא הערעור, אינה לשביעות רצונם של המערערים אין בה כדי לבסס את הטענה שבית הדין האזורי טעה טעויות משפטיות המצדיקות את קבלת הערעור.

[ב] בית הדין אזורי עיין בדו"חות, על פי הצעת המערערים, והשתכנע ברלוונטיות שלהם להליך. מטרת גילוי הדו"חות היא להראות כי מעשיו והתנהגותו של המשיב אין בהם כדי להוות עילת פיטורין כדין והיא חיונית לפלוגתא של פיטורי פלדמן לעומת התפטרותו, ואשר בית הדין קמא טרם הכריע בה. יתרה מזאת, לטעם בגינו כללו המערערים את מעשיו של פלדמן בכתב הגנתם אין כל נפקות ואף לכל פלוגתא משקל שווה.

[ג] המערערים מבקשים להסתיר את מעשיהם.

[ד] אם בסופו של יום יתברר שלא היה בדו"חות כדי להוסיף או לגרוע יוכל בית הדין ליתן לדבר משקל בעת קביעת שיעור ההוצאות בהליך.

[ה] הבקשה להמצאת הדו"ח אינה נופלת בגדר ניסיון ל"דוג" ראיות ואין לה כל קשר להליך המתנהל בין הצדדים בבית המשפט המחוזי.

[ו] על דו"חות הבנק לא מוטל חיסיון מכוח דין. זאת, בין היתר, מכוח הלכת **סקולר**. אם חלה על הדו"חות חובת סודיות, הרי שהיא אינה חובה מוחלטת אלא יחסית ובית הדין קמא איזן כראוי בין התועלת שתצמח מגילוי הראיה לבין הנוק שעלול להיגרם מגילוייה בכך שקבע, כי שמות הלקוחות יימחקו מהדו"ח.

-
-
-

6. הכרעה

לאחר עיון בכלל החומר שהונח בפנינו, לרבות בתיק בית הדין האזורי, באנו לכלל מסקנה, כי דין הערעור להתקבל. נדגיש כבר עתה, כי החלטתנו לקבל את הערעור נסמכת, רובה ככולה, על עמדתנו בסוגיית החיסיון המוטל על הדו"חות, מכוח דין. ברי, שבעניין זה דעתנו שונה מדעתו של בית הדין קמא. לאור האמור, איננו מוצאים להידרש למכלול קביעותיו של בית הדין קמא, ואף לא לשלל הטענות העובדתיות והמשפטיות שהעלו הצדדים בסיכומיהם.

7. גילוי דו"חות בנק ישראל

מהות החיסיון המוטל על דו"חות ביקורת שעורך בנק ישראל נדונה, על-ידי בית המשפט העליון, לעומקה בפרשת רע"א 6546/94 **בנק איגוד בע"מ נ' הנרי אזולאי ואח'**, פ"ד מט(4), 54 (להלן – **הלכת אזולאי**), שאוזכרה, אף אם באופן חלקי, בהחלטת בית הדין קמא. באותו עניין - שניסבותיו דומות, למצער בהקשר לשאלת חיסיון הדו"חות, לנסיבות העניין שבפנינו - נדרש המשנה לנשיא ברק (כתוארו אז), לשאלת החיסיון המוטל על דו"ח שהכין בנק ישראל בנוגע לפעולות שביצע בנק איגוד. זאת, מכוח **סעיף 15א(א) לפקודת הבנקאות, 1941** שזה נוסחו:

"(א) לא יגלה אדם ידיעה שנמסרה לו ולא יראה מסמך שהוגש לו לפי פקודה זו או לפי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981 אולם מותר לגלות ידיעה אם הנגיד יראה צורך בכך לצרכי תביעה פלילית, או אם הידיעה או המסמך נתקבלו מתאגיד בנקאי – בהסכמתו".

ייאמר כבר עתה, כי נוסחו של **סעיף 15א(א) לפקודת הבנקאות** דומה דמיון רב – שלא לומר זהה – לנוסחו של **סעיף 65 לחוק בנק ישראל**, הנזכר בענייננו:

"(א) לא יגלה אדם ידיעה שנמסרה לו ולא יראה מסמך שהוגש לו לפי חוק זה, אולם מותר לגלות ידיעה אם הנגיד יראה צורך בכך לצרכי תביעה פלילית".

וכך עיצבה **הלכת אזולאי** את גבולות החיסיון מכוח פקודת הבנקאות (להלן – **החיסיון**):

"חובת הסודיות על-פי סעיף 15א לפקודת הבנקאות והחיסיון הנגזר ממנה מגילוי ידיעה או מסמך, מכוונים כלפי אדם אשר נמסרו לו ידיעה או מסמך לפי פקודת הבנקאות או לפי חוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א – 1981. על כן, הוראת הסודיות מכוונת, בראש ובראשונה, כלפי עובדי המפקח על הבנקים אשר הכינו את דו"ח בנק ישראל בעניין שלפנינו. נראה לי כי החיסיון הקבוע בסעיף 15א לפקודת הבנקאות מונע אף השגת המידע מבנק איגוד ומעובדיו. סעיף 15א לפקודת הבנקאות אינו מוגבל אך לעובדי המפקח על הבנקים. הגבלת החיסיון הקבוע בסעיף 15א לפקודת הבנקאות כך שיחול אך לגבי דרישת גילוי מעובדי המפקח על הבנקים הייתה מסכלת את המטרות המונחות ביסוד סעיף 15א לפקודת הבנקאות ומרוקנת את החיסיון מתוכנו" (**שם**, בעמ' 67) [ההדגשה אינה במקור – ס.א.].

דברים אלו יפים לענייננו ואף אומצו, מפי השופט רבינוביץ, בפסיקת בית דין זה (ראו: דב"ע נז/55-3 **הוצל קבוקב – בנק מסד בע"מ** (לא פורסם), ניתן ביום 14.9.99, בסעיף 10 לפסק הדין). לאמור, גבולות החיסיון המוטל על דו"חות שעורך בנק ישראל נקבעו על ידי המחוקק, תוך יצירת איזון בין האינטרס של חשיפת האמת במסגרת ההליך המשפטי, לבין האינטרס בדבר פיקוח יעיל על מערכת הבנקאות, לרבות הבטחת יציבות הבנקים, אמיונותם וטובת הציבור. זאת ועוד, המחוקק הגדיר באופן דווקני את החריגים לחיסיון וההלכה הפסוקה החילה את החיסיון באופן רחב, קרי: גם על עובדי הבנק המבוקר ולא רק על

עובדי הפיקוח על הבנקים. די באמור כדי לדחות, בנסיבות המקרה שבפנינו, את טענותיו של פלדמן בעניין זה, לרבות הטענה בדבר היות החיסיון יחסי ומותנה באיזון בין התועלת והנוק אשר יצמחו מגילוי הראיה. נוסף ונודה שלא ירדנו לסוף דעתו ואף לא למסקנתו של בית הדין קמא בעניין זה – מסקנה, שכאמור, עומדת בסתירה מוחלטת לפסיקת בית המשפט העליון ומבלי שמצא לנמק סטייה זו.

יצוין, שבאמור בפרשת רע"א 1917/92 **סקולר ואח' נ' גרבי ואח'**, פ"ד מז(5) 764 769, שאזכרה בסיכומי פלדמן, כחיזוק לטענתו בדבר אי תחולת החיסיון האמור על יחסי בנק ולקוחו, אין כדי לתמוך במסקנה, כי יש להתיר את גילוי הדו"חות במקרה שבפנינו. באותו עניין, המידע שגילוי התבקש היה מידע של לקוחות הבנק שבידי הבנק, ולפיכך, לא היה מקום להחיל את החיסיון שבפקודת הבנקאות. מנגד, המקרה שבפנינו עניינו במידע של הבנק שנמסר לבנק ישראל לצורך הכנת דו"ח ביקורת על פעילות הבנק וממילא, הוא בא בגדר החיסיון האמור.

לאור האמור, איננו מוצאים מקום לדון בתחולת החיסיון מכוח **סעיף 23 לחוק העוולות המשחריות** ואיננו מביעים בסוגיה זו כל עמדה בפסק דין זה.

8. לעניין הרלוונטיות של הדו"חות להליך המתנהל בין הצדדים בבית הדין קמא

כאמור לעיל, לאור הכרעתנו בשאלת החיסיון המוטל על הדו"חות מתייטר, למעשה, הדיון בשאלת הרלוונטיות. אולם, מאחר שבית הדין קמא ואף באי כוח הצדדים בפנינו הקדישו חלק ניכר מטיעוניהם לסוגיה זו, לא נצא ידי חובת ההנמקה אם לא נדרש אליה, אף אנו בתכלית הקיצור. ככלל, שאלת הרלוונטיות של ראיה פלונית להליך, נתונה לשיקול דעתו של המותב המנהל את ההליך. בית דין זה, כערכאת ערעור, לא יתערב בדרך כלל בשיקול דעתו של בית הדין קמא אלא אם ישתכנע, כי שיקול הדעת היה מופרך, או כי נעלמו מבית הדין נסיבות שהיה חייב להתחשב בהן. נסיבות המקרה דן, אינן מובילות למסקנה, כי מדובר בהחלטה בלתי סבירה באופן קיצוני, הגם שלשיתינו הדו"חות אינם דרושים כלל ועיקר לבירור המחלוקת בין הצדדים.

9. סעיף 32 לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט - 1969

בטרם חתימה ובשולי הדברים נדגיש, כי הוראת **סעיף 32 לחוק בית הדין לעבודה** קובעת, שבית הדין לא יהיה קשור בדיני הראיות, אלא בהליכים פלייליים. אולם, על אף האמור בסעיף 32 נוהג בית הדין לעבודה, ככל בית משפט אחר, לעניין ראיות חסויות שמקורן בדבר חקיקה מיוחד, להבדיל מחיסיון שמקורו במשפט המקובל. כאמור לעיל, חיסיון בין בנק ישראל לבנק מפוקח, מכוח פקודת הבנקאות הוכר גם בפסיקת בית הדין הארצי בפרשת **קבקוב** כמבואר לעיל.

10. **סוף דבר** – לאור כל האמור לעיל, הערעור מתקבל. החלטת בית הדין האזורי, לפיה על המערערים להמציא למשיב את הדו"חות, בכפוף למחיקת שמות הלקוחות, בטלה. ההליך מוחזר לבית הדין קמא להמשך הדיון.

המבקש ישלם למערערים, בתוך 30 ימים מיום מתן פסק דין זה וללא קשר לתוצאת ההליך העיקרי, הוצאות ערעור זה בסך, 3,500 ₪ בתופסת מע"מ.

ניתנה בהעדר הצדדים היום, י"ב ניסן, תשס"ב (25 מרץ, 2002) ותישלח לצדדים.

שמואל צור, שופט

נילי ארד, שופטת

סטיב אדלר, נשיא

_____
נציג מעבידים – הלל דודאי

_____
נציגת עובדים – נירה שמאי

נוסח זה כפוף לשינויי עריכה וניסוח